

ਪਹਿਲਾਂ: ਵੀ.ਕੇ. ਝਾਂਜੀ, ਜੇ.

ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਨਗਰ ਨਿਗਮ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਓਸਵਾਲ ਸਪਿਨਿੰਗ ਐਂਡ ਵੀਵਿੰਗ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਲੁਧਿਆਣਾ,

- ਜਵਾਬਦੇਹ।

ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 405 .

3 ਮਈ, 1991

ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ, 1911—Ss. 3(13)(a), 3(13)(b)(i) ਅਤੇ (ii), 172(2) ਅਤੇ 220 — ਗ੍ਰੀਨ ਬੈਲਟ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਨੋਟਿਸ — ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਜਹਾਜ਼ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ— ਅਜਿਹੀ ਖਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ—ਕੀ 'ਸਟ੍ਰੀਟ' ਜਾਂ 'ਪਬਲਿਕ ਸਟ੍ਰੀਟ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਜਨਤਕ ਗਲੀ' ਅਤੇ 'ਗਲੀ' ਦੋਵਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਨੂੰ 'ਗਲੀ' ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਘਰ, ਦੁਕਾਨਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਇਮਾਰਤਾਂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਨਤਕ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਮਾਰਗ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਜਾਂ ਉਸ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਜਿਹੀ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਹਰ ਸਮੇਂ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਖਾਲੀ ਪਲਾਟ ਉਸ ਵਰਣਨ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ 'ਗਲੀ' ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਰ ਗਲੀ ਨੂੰ 'ਜਨਤਕ ਗਲੀ' ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਗਲੀ ਨੂੰ 'ਜਨਤਕ ਗਲੀ' ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, 'ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਫੰਡਾਂ ਤੋਂ ਪੱਧਰੀ, ਪੱਕੀ, ਧਾਤੂ, ਚੈਨਲ, ਸੀਵਰੇਜ, ਜਾਂ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ 'ਪਬਲਿਕ ਸਟ੍ਰੀਟ' ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਖਾਲੀ ਪਲਾਟ ਨੂੰ 'ਪਬਲਿਕ ਸਟ੍ਰੀਟ' ਵਜੋਂ ਪਛਾਣੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।

(6 ਲਈ)

ਸ਼੍ਰੀ ਡੀ.ਆਰ. ਮਹਾਜਨ ਐਡੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ । ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੇ ਮਿਤੀ 21 ਦਸੰਬਰ, 1977 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਜੀ.ਸੀ. ਸੰਮਨ ਸਬ ਜੱਜ ਦੂਸਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਮਿਤੀ 28 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1975 (ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਪਲਾਟ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡਣ ਲਈ) ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਿ "ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ" ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਜਾਂ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਪਲਾਟ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਕਮੇਟੀ ਲਾਗਤ ਦੇ ਖਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਪਣਾ ਬਿਹਤਰ ਸਿਰਲੇਖ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦੀ।

ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਲੁਧਿਆਣਾ ਬਨਾਮ ਓਸਵਾਲ ਸਪਿਨਿੰਗ ਐਂਡ
ਵੀਵਿੰਗ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਲੁਧਿਆਣਾ (ਵੀ. ਕੇ. ਝਾਂਜੀ, ਜੇ.)

4306-66 ਵਰਗ ਮੀਟਰ ਦੇ ਪਲਾਟ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ । ਗਜ਼ (380) X 102 ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਦੱਖਣ ਰੇਲਵੇ ਲਾਈਨ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਇਮਾਰਤ ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ (ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ) ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਪੂਰਬ ਵੱਲ : ਓਸਵਾਲ ਵੂਲਨ ਮਿੱਲ

ਯੂਨਿਟ ਨੰਬਰ 3 ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਅਤੇ ਪੱਛਮ ਵੱਲ ਡਿਫੈਂਡੈਂਟ ਜਾਂ ਪੀਡਬਲਯੂਡੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਖਾਲੀ ਪਲਾਟ ਅਤੇ ਉਕਤ ਪਲਾਟ 'ਤੇ ਬਣੀ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਰੋਕਿਆ ਜਾਣਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਲਈ ।

ਮਿਤੀ 3 ਮਈ, 1991

ਟੀ.ਐਸ.ਦੁਆਬੀਆ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਆਈਪੀਐਸ ਦੁਆਬੀਆ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਰੁਣ ਜੈਨ ।

ਨਿਰਣਾ

ਵੀਕੇ ਝਾਂਜੀ, ਜੇ.

(1) ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ (ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ) ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਮਿਉਂਸਪਲ ਐਕਟ, -1911 ਦੀ ਧਾਰਾ 172 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜ ਕੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗਰੀਨ ਬੈਲਟ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 220 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਛੇ ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਕਬਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਰਾਹੀਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ।

(2) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪਲੇਨ ਟਿਫ-ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਵਿਚਕਾਰ ਪਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਪਲਾਟ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਸਟਡੀ ਵਿਭਾਗ ਜਾਂ ਪਬਲਿਕ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਕੁਝ ਨਿਪੁੰਸਕ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਅਤੇ ਪਲਾਟ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕੁਝ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਸਾਲ 1952 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕੁਆਰਟਰ। ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਲੰਬਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਧਾਰਾ 172(2) ਤਹਿਤ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਐਕਟ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕੁਆਰਟਰਾਂ ਨੂੰ ਢਾਹਿਆ ਜਾਵੇ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲਾ ਪਲਾਟ ਹਰੀ ਪੱਟੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜੋ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 3(13) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ 'ਗਲੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਸਫਲ ਹੈ। (a) ਐਕਟ ਦਾ। ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਗ੍ਰੀਨ ਬੈਲਟ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ-ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(3) ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੇ ਪਲਾਟ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ-ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਵੇਸਟ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੋਧਿਆ ਕਿ "ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੇ ਪਲਾਟ ਉੱਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਜਾਂ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਕਮੇਟੀ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ। ਇਸ ਦਾ ਬਿਹਤਰ ਸਿਰਲੇਖ।"

(4) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਹੈ।

(5) ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ, ਸ੍ਰੀ ਟੀ.ਐਸ. ਦੁਆਬੀਆ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਇਕੋ-ਇਕ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕਮੇਟੀ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਕਮੇਟੀ ਵਿਵਾਦ ਵਿਚਲੇ ਪਲਾਟ ਦੀ ਮਾਲਕ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ-ਕਮੇਟੀ ਇਸ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਖਾਲੀ ਪਲਾਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਹਟਾਓ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(13)(ਏ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ 'ਗਲੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(6) ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਕਮੇਟੀ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੀ ਕੋਈ ਤੁਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਵੇਖਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 56 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੰਪਤੀ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ, ਇੱਕ 'ਪਬਲਿਕ ਸਟ੍ਰੀਟ' ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 3(13)(b)(i) ਅਤੇ (ii) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਗਲੀ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

'ਪਬਲਿਕ ਸਟ੍ਰੀਟ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਗਲੀ - (i) ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿਉਂਸਪਲ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਪੱਧਰੀ, ਪੱਕੀ, ਧਾਤੂ ਨਾਲ ਭਰੀ, ਸੀਵਰੇਜ ਜਾਂ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ ਓਰਟ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ,

ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਲੁਧਿਆਣਾ ਬਨਾਮ ਓਸਵਾਲ ਸਪਿਨਿੰਗ ਐਂਡ
ਵੇਵਿੰਗ ਮਿਲਜ਼ ਲਿਮਿਟਡ, ਲੁਧਿਆਣਾ (ਵੀ. ਕੇ. ਝਾਂਜੀ, ਜੇ.)

ਦੇ ਮਾਲਕ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲੀ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਗਲੀ ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਮਾਲਕ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਜਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ; ਜਾਂ

(ii) ਜੋ, ਧਾਰਾ 171 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਗਲੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।"

ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 3(13) (ਬੀ) (i) ਅਤੇ (ii) ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਗਲੀ ਇੱਕ ਗਲੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ "ਮਿਉਂਸਪਲ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪਬਲਿਕ ਦੁਆਰਾ ਪੱਧਰੀ, ਪੱਕੀ, ਧਾਤੂ, ਚੈਨਲ, ਸੀਵਰੇਜ, ਜਾਂ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਫੰਡ" ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 171 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਇੱਕ ਗਲੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(13)(ਏ) ਵਿੱਚ 'ਗਲੀ' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ: -

'ਗਲੀ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਸੜਕ, ਫੁੱਟਵੇਅ, ਚੌਕ, ਅਦਾਲਤ, ਗਲੀ ਜਾਂ ਰਸਤਾ, ਪਹੁੰਚਯੋਗ, ਭਾਵੇਂ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਲਈ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਰਸਤਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਰ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਨਿੱਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ, ਚੌਕੀ, ਚੇਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰੁਕਾਵਟ, ਜੇਕਰ ਘਰ, ਦੁਕਾਨਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਇਮਾਰਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਮਾਰਗ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ -ਅਜਿਹੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਣ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਉਭਰਦੇ ਹੋਏ ਕਾਬਜ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦਾ ਹਰ ਸਮੇਂ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ:

ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਾਲੀਆਂ ਜਾਂ ਗਟਰਾਂ, ਜਾਂ ਦੋਹਾਂ ਪਾਸੇ, ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ, ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਫੁੱਟਪਾਥ, ਵਰਾਂਡੇ ਜਾਂ

ਹੋਰ ਨਿਰਮਾਣ ਦੁਆਰਾ ਢੱਕੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਸੀਮਾ ਤੱਕ, ਜੋ ਜਨਤਾ ਲਈ ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

'ਜਨਤਕ ਗਲੀ' ਅਤੇ 'ਗਲੀ' ਦੋਵਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਨੂੰ 'ਗਲੀ' ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਘਰ, ਦੁਕਾਨਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਇਮਾਰਤਾਂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਮਾਰਗ ਤੱਕ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਕੋਈ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਜਿਹੀ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਹਰ ਸਮੇਂ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਦ

ਖਾਲੀ ਪਲਾਟ ਉਸ ਵਰਣਨ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ 'ਗਲੀ' ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਰ ਗਲੀ ਨੂੰ 'ਜਨਤਕ ਗਲੀ' ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਗਲੀ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਗਲੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਮਿਉਂਸਪਲ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੱਧਰੀ, ਪੱਕੀ, ਧਾਤੂ, ਚੈਨਲ, ਸੀਵਰੇਜ, ਜਾਂ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਬਣ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ 'ਜਨਤਕ ਗਲੀ'। ਕਿਸੇ ਖਾਲੀ ਪਲਾਟ ਨੂੰ 'ਪਬਲਿਕ ਸਟ੍ਰੀਟ' ਵਜੋਂ ਪਛਾਣੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।

(7) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਕਮੇਟੀ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਪਲਾਟ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਇਮਾਰਤ, ਦੁਕਾਨ ਜਾਂ ਮਕਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਲਾਟ ਨੂੰ ਮਿਉਂਸਪਲ ਜਾਂ ਪਬਲਿਕ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੱਧਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪੱਕਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਤ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਪਲਾਟ ਮਿਉਂਸਪਲ-ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਗਲੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਕਮੇਟੀ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੁਕਤੇ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(8) ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪੀ.ਜੀ.ਜੀ.

ਪਹਿਲਾਂ: ਏ.ਐਲ. ਬਾਹਰੀ ਅਤੇ ਐਸ.ਐਸ. ਗਰੀਓਅਲ, ਜੇ. ਜੇ.

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ,

ਬਨਾਮ

ਗੁਲਸ਼ਨ ਰਾਏ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 211-ਡੀ.ਬੀ.ਏ.

9 ਮਈ, 1991

ਭੋਜਨ ਮਿਲਾਵਟ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ (1954 ਦਾ 37) - ਐੱਸ. 2(ia)(m), 7 ਅਤੇ 16— ਭੋਜਨ ਦੀ ਮਿਲਾਵਟ ਰੋਕੂ ਨਿਯਮ, 1955-- Rls. ਏ. 19 ਅਤੇ 17.19— ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸੈਟਰਲ ਫੂਡ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਲੱਡੂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਮਾਧਿਅਮ ਭਾਵ ਪਾਮ ਆਇਲ ਘਟੀਆ ਹੋਣ ਦੀ

ਸ਼ਿਕਾਇਤ - ਆਇਟ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੱਭੂਆਂ ਲਈ ਕੋਈ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ — ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਧਿਅਮ ਦਾ ਨਮੂਨਾ, ਲੱਭੂ ਨਹੀਂ ਲਏ ਗਏ - ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਚੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ